

א) ז"ק טו, ז' ב' (א) ברכות
ב) א' ז"ק טו, ז' ב' (א) ברכות
ג) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
ד) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
ה) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
ו) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
ז) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
ח) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
ט) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות
י) וי' ב' טו, ז' ב' (א) ברכות

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הניחא וכו'
וי"ל שבוש. ע"פ המשנה
היב"ש סימן (פ"ג) (רמב"ם):

מוסף רש"י

עד שיפרוט לך הכתוב יחדו. כמו שפרט לך הכתוב (דברים)
ב) צחורש שור וחמור דמדאליטריך למיכתב יחדו שמעין דלא
לא כתביה הוה משמע שלא יחרוש לא צשור ולא צחמור. ואביו
ואמו קלל דריש ליה צכנהדרין (דף פה): להביא את המקלל לאחר
מיתה: **סברא הוא.** דנשבר כלל
מת נמי מחייב דהוה ליה קטלה
פלגא: **האמר גניבה ואבידה**
דאפשר למיטרה ואפויו. ואיכא
למימר יחזור צעליה אחריה אולי
תמצא: **תשובה.** פירכא: **מאי אין**
לו עליו תשובה. מאי יש לו לתנא
להשיב דאליטריך לתנא לשמועין
דאינה תשובה: **בטוען טענה** לסטין
מוזיין. **לדענין** מיפטר בתשלומין
הו אונס ככל אס נשבע גנב הו
לענין ככל אס נשבע וצלו עדים
שהיא אכלו תאמר צשואל שאינו צל
לידי ככל דכי טעין ואמר לסטים
מוזיין צל עלי ונטל מחייב את עצמו
צקין: **אפ"ה.** אין זו תשובה דקרינא
דמחייבת ליה לשואל מכי טעין לסטים
מוזיין נטלה ואפילו לא נשבע לשקר
עדיות להיות תמורה מש"ש הלא
לידי ככל אס כפר ונשבע על כך
לשקר ואס אמת אמר פטור מן
הקין: **גולן הוא.** ואפ"ה נשבע ש"ש
על כך לשקר ומצא שהיה אכלו לא
מחייב ככל שאין ככל אלא בגונב או
צפוטור עצמו טענת גנב שאומר
נגנבה ממני ונשבע וצלו עדים ואין
זאת אלא צש"ח שפטור בגניבה:
אשכחן לחיוב. גניבה ואבידה צשואל
לחייב צשאין צעליו עמו: **לפטור**
מגלן. שאס צעליו עמו פטור: **גמר**
מש"ש. מה ש"ש צבעלים פטור
בגניבה ואבידה אף שואל צבעלים
פטור: **גמיי חיובה דש"ש.** דהיינו
גניבה ואבידה: **מחויבה דשואל**
משצורה ומתה דשואל: **מה לש"ש.**
דין הוא שהיה צבעלים פטור אף על
הגניבה ואבידה אע"פ שאינו אונס
שכן יתקן צו הכתוב לפוטרו משצורה
ומתה שלא צבעלים: **האמר צשואל**
שיפטר צבעלים על גניבה ואבידה
שהיה החמיר צו לחייב על צצורה
ומתה שלא צבעלים: **אלא גניבה**
ואבידה צשואל מגלן. כלומר אלא
הכי ילפינן לה צבעלים לפטור
גניבה ואבידה צשואל לחיובה שלא
צבעלים מגלן דילפינן מש"ש ויזין
דמתה צלפינן דיו לצל מן הדין
להיות כדיון דהיינו שואל דילפינן
בחיובה מק"ו משומר שכן להיות
כעין ש"ש מה להלן צבעלים פטור
דהא ילפת ליה צהיקשא דילמד
עליון מתחתון אף כאל צבעלים
פטור: **למאן דליה ליה דיו.** ר'
טרפון צפרק כילד צ"ק (דף כה):

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא צה.

דאפשר למיטרה ואתווי. ואל"מ ונילף משצורה וי"ל דצביה
לא אפשר כולי האי למיטרה ואתווי: **שואל שחייב**
בשבורה ומתה. פיר' צכהונס (צ"ק דף טו: ד"ה לא) וצהמפקיד
(לעיל דף מה: ד"ה קרנא): **הניחא למאן דאית ליה דיו.** מימה
דצפרק כילד היגל (צ"ק דף כה ט'
מוכח דהיכא דלא מיפוך ק"ו דלכ"ע
אמרינן דיו והכא לא מיפוך *וי"ל
משום דהתם ס"ד מעיקרא דפליגי
אפי' היכא דלא מיפוך קאמר הניחא
כו' וה"ל אשכחן לעיל צ"ק (דף טו:)
וצהמקבל (לקמן דף קי'): דקאמר
הניחא למ"ד דמני לוקח מסלק ליה
לצב"ח אלא למ"ד דלא מני מסלק ל'
מאי איכא למימר והיינו רמי צר
חמא דצבר מעיקרא צריש מי שהיה
נש"י (כמוות דף א'): למימר דלא מני
מסלק ליה ולא קאי הכי ואפילו הכי
קאמר אלא למ"ד כו': ר"י מוסרי
ע"ז ענין ראשון. והשמה לא צריך
מו ק"ו לחייב שואל בגניבה ואבידה
משומר שכן: **איתמר פשיעה**
בבע"יה. פסק ר"ח דפטור מטעם
דכל היכא דפליגי צו אחר ורבינא
הלכה כדברי המיקל אף על גב
דהו חומרא לגבי מפקיד מכל מקום
חשיב קולא לפטור המוחזק כדאמר"י
פסק ממונא לקולא ויש להביא ראי'
לדבריו דצ"פ העור והרעוב (חולין
דף קס'): פליגי צו ורבי יוחנן
וסבר רבי יוחנן דמקרא נדרש לפינו
ולפני פניו וקיימא לן כר' יוחנן
ומיהו למאי דמוקי התם דפליגי
צצברא אין ראייה ועוד דאפשר
למ"ד מקרא נדרש לפינו או אין
נדרש לא אמרינן כן בכל מקום
ומה שהקשה צהאומנין (לעיל דף פה).
וכן לקמן צפירקין (דף טו: א) אלא למ"ד
פשיעה צבעלים חייב אמאי איכסף
לא משום שכן הלכה אלא שלא
יקשה לדידה ממאוראים ראשונים:
א"צביע

עד שיפרוט לך הכתוב יחדו אפילו תימא
ר' יאשיה לחלק הכא לא צריך מ"מ סברא
הוא מה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלוגא
גניבה ואבידה בשואל מנא לן וכו"ת גילף
משבורה ומתה מה לשבורה ומתה דלא
אפשר למיטרה ואתווי תאמר בגניבה ואבידה
דאפשר למיטרה ואתווי אלא כי הא
ד'תניא ויגשבר או מת אין לי אלא שבורה
ומתה גניבה ואבידה מגין אמרת קל וחומר
ומה שומר שכר שפטור משבורה ומתה
חייב בגניבה ואבידה שואל שחייב בשבורה
ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה *וזה
הוא קל וחומר שאין עליו תשובה מאי
אין עליו תשובה וכו"ת איכא למיפוך מה
לשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל
בטוען טענת לסטים מוזיין אפ"ה קרינא
דשואל עדיפא איבעית אימא קסבר *לסטים
מוזיין גולן הוא אישכחן לחיוב לפטור מנא לן
וכי תימא אונס גילף משבורה ומתה מה לשבורה
ומתה שכן אונס אלא גמר משומר שכר
ושומר שכר גופיה מגלן גמרי חיובה דשומר
שכר מחויבה דשואל מה להלן בבעלים פטור
אף כאן בבעלים פטור במאי גמר אי במה
מצינו איכא למיפוך כדפרכינן שכן אונס
אלא אמר קרא וכו' ישאל וי"ו מוסרי
על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ואבתי
שואל משומר שכר לא גמר דאיכא למיפוך
מה לשומר שכר שכן פטור בשבורה ומתה
תאמר בשואל שחייב בשבורה ומתה אלא
גניבה ואבידה בשואל לחיובה מגלן דגמר
משומר שכר דיו לבא מן הדין להיות כדיון
מה גניבה ואבידה דשומר שכר בבעלים

פטור אף גניבה ואבידה דשואל גמי בבעלים פטור דאית ליה
דיו אלא למאן דלית ליה דיו מאי איכא למימר אלא אמר קרא
וכי ישאל וי"ו מוסרי על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון מעליון
איתמר *פשיעה בבעלים פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר חייב וחד
אמר *פטור מ"ד חייב קסבר *מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו הלכך *אם
בעליו עמו אשומר חנם לא כתיב ופשיעה גמי בשומר שכר ובשואל לא
כתיב הלכך בשומר שכר ובשואל לחיוב אתיא בקל וחומר משומר חנם
אבל בבעלים לפטור אף בשומר שכר ובשואל לא מ"מ כי כתיב *אם
בעליו עמו לא ישלם אשואל ואשומר שכר אהנך חיובי דכתיב בהו
בהדיא הוא דמיכתב מ"ד פטור קסבר מקרא נדרש לפניו ולפני פניו וכי
כתיב אם בעליו עמו אשומר חנם גמי כתיב תנן השואל הפרה ושאל בעליה
עמה השואל הפרה ושכר בעליה עמה שאל בעליה או שכרין ואחר כך שאל
הפרה ומתה פטור ואילו ש"ח לא קתני ולמעמיך ש"ש מי קתני אלא תנא מילתא
דכתיבא

גניבה ואבידה דשומר שכר מחויבה דשואל מה שצורה ומתה דשואל צבעלים פטור אף חיובה
דשומר שכר צבעלים פטור. ותחתון מעליון מה שומר שכר חייב בגניבה ואבידה שלא צבעלים אף שואל כן ומה ש"ש צבעלים פטור
אף שואל כן ואין משיבין על הדיקא: **פשיעה צבעלים.** אחד מן השומרים שפסע כשהיו צעלים צמלאכתו: **מקרא.** אס צעליו עמו
(שמות כג): **נדרש לפניו.** אשומר שכר צהיקשא: **ולא לפני פניו.** אש"ח דפרשיות של ש"ח ושל ש"ש לא איתקש צוי"ו ימיה דלא כתיב
וכי יתן צש"ש: **אש"ח.** דכתיבה ציה פשיעה על כל דבר פשע': **לחיובה.** לחייבו שלא צבעלים פשיעה: **אצל לפוטרו.** לא. כלומר אפי' צש"ש
ושואל לא הו פטור דכי גמרינן פשיעה צבעלים צש"ש וצשואל צק"ו משומר חנם דחייב לגמרי הוא צין צבעלים צין שלא צבעלים דכי כתיב
אס צעליו עמו' אהנך חיובי דכתיב צש"ש וצשואל הוא דכתיב אצל אפשיעה דלא כתיבה צהו צדיק לא שאל צבעלים ל"ש לא צבעלים: **מקרא**
נדרש. צסמיכות הפרשיות ואע"פ שאין היקש מפורש צהן: **השואל אס הפרה גרסינן צתרוייהו.** ולא גרסי' השוכר גבי פרה אלא
גבי צעלים: **ואילו שומר חנם דפרה לא קפני.** צבעלים פטור משום דחיוביה ליתיה אלא צפשיעה ופשיעה לא פטר גבי צעלים:
דכתיבא

ה א מיי פ"ח מהלכות
סדרות ה' ג ופ"ז
מה'י שאלה ופקדון הלכה
א סמג עשין פט טוש"ע
ח"מ ס' שמו סעי' א:

תורה אור השלם

1 ובי ישאל איש מעם
רעהו ויגשבר או מת
בעליו אין עמו שלם
ישלם: שמות כב יג
2 אם בעליו עמו לא
ישלם אם שוכר הוא קא
בשקרו: שמות כב יד